

Sygn. akt VI Ka 251/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 czerwca 2016 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu VI Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodnicząca:	SSO Elżbieta Kosecka - Sobczak (spr.)
Protokolant:	st. sekr. sądowy Kamila Obuchowicz

przy udziale funkcjonariusza Urzędu Celnego P. S. (1)

po rozpoznaniu dnia 23 czerwca 2016r., w E.

sprawy:

P. S. (2) syna P. i T. ur. (...) w D.

oskarżonego z art. 54 § 1 i 2 kks i inne

na skutek apelacji wniesionej przez Urząd Celny w S. i obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Działdowie

z dnia 22 marca 2016 r., sygn. akt II K 43/16

I. zmienia zaskarżony wyrok :

a) w pkt. I w ten sposób, że obniża wysokość stawki dziennej do 80 (osiemdziesięciu) złotych,

b) w pkt. IV w ten sposób, że zwalnia oskarżonego od ponoszenia opłaty ,

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy,

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.

Sygn. akt **VI Ka 251/16**

UZASADNIENIE

P. S. (2) został oskarżony o to, że w dniu 14.08.2015 roku w m. B. uchylając się od opodatkowania sprowadził zespołem pojazdów o nr rej. (...)/(...) (...) na terytorium kraju wyroby akcyzowe bez uprzedniego oznaczenia znakami akcyzy w postaci 5000 paczek papierosów marki Q. (...), które uprzednio wprowadził na obszar celny Unii Europejskiej z B.bez dopełnienia obowiązku celnego polegającego na przedstawieniu organowi celnemu i zgłoszenia towaru celnego przez co nastąpiło narażenie na uszczuplenie należności celnej w wysokości 4164,00zł. nieprzekraczającej ustawowego progu oraz podatków małej wartości w wysokości 102.556,00zł. w tym podatku akcyzowego w wysokości 81.248,00zł i podatku VAT w wysokości 21.308,00zł, tj. o czyn z art. 54 § 1 i 2 kks w zb. z art. 63 § 2 i 6 kks w zb. z art. 86 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks.

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Działdowie z dnia 22 marca 2016 roku w sprawie II K 43/16 uznano oskarżonego P. S. (2):

I. za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 54 § 1 i 2 kks w zb. z art. 63 § 2 i 6 kks w zb. z art. 86 § 1 i 4 kks w zw. z art. 7 § 1 kks i za to na mocy art. 54 § 1 i 2 kks w zw. z art. 7 § 2 kks wymierzono mu karę grzywny w wysokości 200 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 150 zł;

II. na podstawie art. 29 pkt 1 kks w zw. z art. 30 § 2 kks w zw. z art. 31 § 1 i 6 kks orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodów rzeczowych w postaci 5000 paczek papierosów marki (...) i zarządzono ich zniszczenie;

III. na podstawie art. 29 pkt 2 kks w zw. z art. 30 § 2 kks orzeczono przepadek na rzecz Skarbu Państwa dowodu rzeczowego w postaci zbiornika na paliwo;

IV. zasądzono od oskarżonego P. S. (2) na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe w kwocie 3070 zł, w tym opłatę w wysokości 3000zł.

Apelację od powyższego wyroku wniósł oskarżyciel- Urząd Celny w S. zaskarżając w/w wyrok w części dot. nieorzeczenia o środka karnym na niekorzyść oskarżonego i brak orzeczenia środka karnego ściągnięcia równowartości mienia służącego do popełnienia zarzucanego czynu w postaci ciągnika siodłowego. Podnosząc ten zarzut skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w części dot. orzeczenia o środkach karnych i zasądzenie wobec oskarżonego obowiązku uiszczenia kwoty 73.600zł, stanowiącej równowartość mienia służącego do popełnienia zarzucanego czynu, w postaci ciągnika siodłowego M..

Apelację wniósł też obrońca oskarżonego, który zaskarżył wyrok w części dotyczącej kary na korzyść oskarżonego P. S. (2), zarzucił wyrokowi rażącą niewspółmierność kary wymierzonej oskarżonemu P. S. (2), a to art. 13 § 1 kks oraz art. 12 § 2 kks poprzez nieprawidłowe zastosowanie zasad oraz dyrektyw sądowego wymiaru kary i w konsekwencji wymierzenie oskarżonemu zbyt surowej kary grzywny bez uwzględnienia wszystkich okoliczności łagodzących. Ponadto w części dotyczącej zasądzenia od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych zarzucił, że ich uiszczenie będzie dla oskarżonego zbyt uciążliwe z uwagi na jego trudną sytuację rodzinną, majątkową, w tym wysokość dochodów, co winno skłaniać Sąd pierwszej instancji do zwolnienia oskarżonego w całości od ich zapłaty. Stawiając te zarzuty wniósł o:

- zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie I polegającą na wymierzeniu oskarżonemu kary grzywny 100 stawek dziennych w wysokości po 70 złotych każda z nich,
- zmianę zaskarżonego wyroku w punkcie IV i zwolnienie oskarżonego od zapłaty kosztów sądowych w całości,
- w pozostałym zakresie o utrzymanie wyroku w mocy,
- względnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Na wstępie należy zaznaczyć, że częściowo należało uwzględnić apelację obrońcy oskarżonego. Powodem jednak zmiany wyroku w zakresie i kosztów i wysokości kary grzywny nie były okoliczności znane sądowi I instancji w czasie, gdy zapadł zaskarżony wyrok.

Odnosząc się do wysokości orzeczonej grzywny to należy przypomnieć, że grzywna nie powinna być oderwana od wysokości uszczuplonego podatku, chociaż przy orzekaniu kar majątkowych nie decyduje już głównie wysokość uszczupleń należności publicznoprawnych, ale i okoliczności dotyczące osoby sprawcy. Biorąc zaś pod uwagę zarówno stopień społecznej szkodliwości przypisanego oskarżonemu czynu, motywy jakimi oskarżony się kierował, wysokość korzyści majątkowej jakiej się spodziewał, wysokość należności publicznoprawnych narażonych na uszczuplenie, a

także sytuację majątkową i rodzinną oskarżonego w chwili orzekania przez sąd I instancji- a więc okoliczności zarówno przedmiotowe, jak i podmiotowe- to z pewnością wymierzona oskarżonemu w dniu 22 marca 2016r. kara grzywny nie mogła być uznana za rażąco surową czy też niewspółmierną do w/w okoliczności. Ponadto należy zaznaczyć, że sam autor apelacji postulując wymierzenie oskarżonemu kary łagodniejszej grzywny nie wskazał w apelacji w sposób wyczerpujący podstaw do przyjęcia, że karą adekwatną miałyby być postulowana przez skarżącego kara w wysokości akurat 100 stawek dziennych po 70zł, a nie np. kara surowsza lub łagodniejsza od postulowanej. Stąd nie można było uznać, że doszło do orzeczenia kary grzywny przez sąd I instancji z naruszeniem art. 13 kks czy 12 kks, tym bardziej, że w czasie orzekania w dniu 22 marca 2016r. oskarżony pracował i zarabiał około 4.500zł, a na utrzymaniu miał tylko jedną osobę.

O ile jednak nie zmieniły się te okoliczności, które sąd bierze pod uwagę przy określeniu liczby stawek dziennych grzywny, to na etapie rozpoznania sprawy przez sąd odwoławczy zmieniły się okoliczności dotyczące ustalenia wysokości stawki dziennej grzywny z art. 23§3kks. P. S. (2) obecnie został bowiem osadzony w innej sprawie, przebywa od 06.06.2016r. w AŚ M., a co za tym idzie nie pracuje i nie osiąga wynagrodzenia. I z tego względu tj. pogorszenia się sytuacji materialnej i rodzinnej P. S., to należało przyjąć, że obecnie rażąco surowe byłoby utrzymanie wysokości jednej stawki dziennej na poziomie wskazanym w zaskarżonym wyroku tj. 150zł i należało obniżyć wysokość stawki dziennej wskazanej w pkt. I do 80zł tj. do wysokości oscylującej w granicy jednej trzydziestej części minimalnego wynagrodzenia. Konsekwencją aktualnego pogorszenia się sytuacji materialno-rodzinnej oskarżonego jest też zwolnienie go częściowe od ponoszenia kosztów postępowania przed sądem I instancji w postaci zwolnienia od ponoszenia opłaty.

Natomiast apelacja oskarżyciela–Urzędu Celnego w S. nie zasługiwała na uwzględnienie. Przytoczone w niej argumenty, mające uzasadniać wadliwość decyzji sądu I instancji i brak rozstrzygnięcia w zakresie ściągnięcia równowartości mienia służącego do popełnienia przestępstwa w wysokości postulowanej tj. 73.600zł, w realiach rozpoznawanej sprawy, nie mogły prowadzić do zmiany wyroku i uzupełnienia go w kierunku postulowanym przez skarżącego.

Należy zaznaczyć, że sąd I instancji w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku odniósł się szczegółowo do kwestii dot. odstąpienia od orzeczenia ściągnięcia równowartości pieniężnej przedmiotu, wykazując, jakimi kierował się motywami decydując się na odstąpienie od orzeczenia tego środka. Argumentacja ta została przedstawiona na 2 stronie pisemnego uzasadnienia zaskarżonego wyroku, Sąd Okręgowy ją w pełni podziela, stąd nie ma powodów dla pełnego przytoczenia argumentów zaprezentowanych odnośnie tej kwestii przez Sąd Rejonowy. Poza argumentami przytoczonymi przez sąd I instancji o tym, że orzeczenie ściągnięcia równowartości pieniężnej całego ciągnika siodłowego M. byłoby niewspółmierne do wagi popełnionego przestępstwa skarbowego (w zarzucie sam oskarżyciel zauważył, że kwota podatku była małej wartości, a przemyt celny dotyczył towaru gdzie kwota nie przekraczała ustawowego progu), to nawet sam przypadek przedmiotów z art. 29 kks nie był jednoznacznie obligatoryjny wobec sprawcy czynu przypisanego P. S. a zakwalifikowanego z art. 54§1i2kks, 63§2i6 i 86§1i4 kks, co wynika z treści art. 30§2 kks i treści art. 30§3kks. Nie można też pominąć i tego, że przecież w pkt. II i III zaskarżonego wyroku orzeczono przypadek i zatrzymanych papierosów i dowodu rzeczowego w postaci zbiornika na paliwo, który to zbiornik był przerobiony i przystosowany do przemytu papierosów i to w nim ujawniono przemycane papierosy. Z postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 30 września 2010 r. w sprawie I KZP 17/10 wynika, że „W doktrynie podnosi się, że przepis art. 29 pkt 2 kks rozgranicza narzędzia i inne przedmioty, które służyły do popełnienia przestępstwa skarbowego (instrumenta sceleris), od narzędzi i innych przedmiotów, które były przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego (druga kategoria instrumenta sceleris). Narzędziem lub innym przedmiotem, które służyło do popełnienia przestępstwa skarbowego, jest każda rzecz, której użycie istotnie umożliwia lub ułatwia realizację znamion czynu zabronionego. Z kolei narzędziem lub innym przedmiotem, które było przeznaczone do popełnienia przestępstwa skarbowego, jest taki przedmiot, którego zasadniczym celem jest użycie do popełnienia przestępstwa skarbowego”. A skoro orzeczono w pkt. III wyroku, na podst. art. 29 pkt.2 kks w zw. z art. 30§2kks przypadek dowodu rzeczowego w postaci zbiornika na paliwo, który był przerobiony i w którym przemycano papierosy, to niewątpliwie doszło do orzeczenia przypadku przedmiotu, którego zasadniczym celem było użycie go do popełnienia przypisanego P. S.

przestępstwa skarbowego. A orzeczenie równowartości pieniężnej aktualizuje się wówczas, gdy wystąpi niemożność orzeczenia w całości lub części przypadku z art. 29 kks, co jednak w omawianej sprawie nie nastąpiło.

Mając więc na uwadze i argumenty przytoczone przez sąd I instancji i uwagi sądu odwoławczego dot. rozstrzygnięcia o przypadku zawartego w zaskarżonym wyroku, to nie stwierdzono podstaw do zmiany zaskarżonego wyroku w kierunku wynikającym z wniosków zawartych w apelacji oskarżyciela. Bowiem samo powołanie się na rodzaj i charakter naruszonego dobra w postaci narażenia na uszczuplenie należności celno podatkowych w kwocie 106.720zł (a więc w sytuacji gdy nastąpiło narażenie na uszczuplenie a nie dokonano realnego uszczuplenia), czy też motywację i sposób działania sprawcy, nie mogło spowodować by zachodziły podstawy do ściągnięcia równowartości pieniężnej 73.600zł stanowiącej wartość całego ciągnika siodłowego M., w którym umieszczono przerobiony zbiornik, w którym przemycano papierosy. Argumentem takim nie może też być powołanie się na działanie przez sprawcę „według utartego w ostatnim czasie mechanizmu zachowania się tego typu przestępców”, gdyż każdy przypadek wymaga indywidualnego rozpoznania, a argument taki w pewien sposób nawiązuje do nagminności sposobu popełnienia przestępstw, który nie ma już racji bytu przy ocenie np. stopnia społecznej szkodliwości, czy to pewnej analogii której nie stosuje się w prawie karnym. Natomiast orzeczona kara grzywny, orzeczone przypadki i papierosów (na które sprawca musiał wyłożyć pieniądze, które mu się nie zwróciły) i przerobionego zbiornika na paliwo (który nie posłużył do popełniania podobnych przestępstw), z pewnością stanowią takiego typu dolegliwości, które mają szansę odnieść skutek wychowawczy wobec sprawcy, jak i skutek prewencyjny tak wobec P. S. i jak i pozostałych członków społeczeństwa.

Stąd apelacja oskarżyciela nie podlegała uwzględnieniu.

Z przedstawionych więc wyżej względów Sąd Okręgowy na mocy art. 437 § 1 i 2 kpk w zw. z art. 113§1kks zmienił zaskarżony wyrok w pkt. I w ten sposób, że obniżył wysokość stawki dziennej do 80 złotych, w pkt. IV w ten sposób, że zwolnił oskarżonego od ponoszenia opłaty, a w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok – jako słuszny i trafny – utrzymał w mocy. Ponadto zwolnił oskarżonego, który obecnie jest osadzony do innej sprawy i obecnie nie zarabkuje a będzie musiał zapłacić wymierzoną wysoką grzywnę, od ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze.